

Tillämpningsanvisningar för bolagens arbete med intern kontroll

Ansvar och roller för arbetet med intern kontroll är definierade i stadens ”Regler för ekonomisk förvaltning”, som årligen beslutas av kommunfullmäktige i samband med budget. Dessa anvisningar syftar till att komplettera och förtydliga arbetet med om intern kontroll i koncernen. Anvisningarna ska vara vägledande i det praktiska arbetet med intern kontroll.

Den interna kontrollen är en del av en ändamålsenlig, effektiv och ständigt pågående process, väl integrerad med bolagens ordinarie verksamhet. Den interna kontrollen ska vara utformad för att med rimlig grad av säkerhet kunna uppnå följande:

- att verksamheten är ändamålsenlig och effektiv
- att information om verksamhet och ekonomi är tillförlitlig
- att lagar, förordningar och styrdokument följs

Genom en tillräcklig intern kontroll skapas förutsättningar för att upptäcka och förebygga oönskade händelser i verksamheten samt säkra tillgångar, förhindra förluster och oegentligheter.

Varje bolag ansvarar för att utforma och organisera den interna kontrollen och skapa effektiva system för uppföljning. En förutsättning för en tillräcklig intern kontroll är en tydlig delegation av ansvar och befogenheter i organisationen. Nedan beskrivs roller och ansvar i arbetet med intern kontroll.

Styrelsen

Styrelsen har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen i den egna verksamheten.

Styrelsen ska årligen:

- upprätta, dokumentera och besluta om ett system för intern kontroll (tidpunkt: verksamhetsplan)
- upprätta och besluta om en internkontrollplan utifrån genomförd väsentlighets- och riskanalys (tidpunkt: verksamhetsplan)
- bedöma huruvida den interna kontrollen är tillräcklig, (tidpunkt: verksamhetsberättelse).

Chefer

Chefer på alla nivåer i organisationen ska:

- se till att medarbetarna har förståelse för vad tillräcklig intern kontroll innebär i verksamheten
- skapa förutsättningar för ett arbetsklimat som främjar tillräcklig intern kontroll
- verka för att de arbetssätt som används bidrar till tillräcklig intern kontroll
- snarast möjligt rapportera brister och avvikelser i enlighet med bolagets system för intern kontroll.

Medarbetare:

Samtliga medarbetare:

- ansvarar för att bidra med sin kompetens i arbetet med intern kontroll
- ansvarar för att rapportera brister och avvikelser i enlighet med bolagets system för intern kontroll.

System för intern kontroll

Styrelsen ska besluta om ett system för intern kontroll. Systemet ska beskriva hur arbetet med intern kontroll ska bedrivas. I systemet ska roller och ansvarsfördelning samt rapporteringsrutiner beskrivas. Därutöver ska anges vilka övergripande riktlinjer, regler och anvisningar som styr bolagets verksamhet.

Väsentlighets- och riskanalys

En väsentlighets- och riskanalys ska göras innan en internkontrollplan tas fram. Väsentlighets- och riskanalysen utgör grunden för arbetet med intern kontroll. Analysen används för att identifiera samt ge underlag för att hantera och motverka oönskade händelser.

I en väsentlighets- och riskanalys identifieras de processer som är väsentliga för att nå målen och de oönskade händelser som kan uppstå om processerna inte fungerar. Väsentlighets- och riskanalysen ska uppskatta väsentlighetsgraden (konsekvenserna) och risknivån (sannolikheten) för att de oönskade händelserna inträffar.

Väsentlighets- och riskanalys genomförs i flera steg:

Identifiering av **processer**: De processer som är väsentliga för att nå kommunfullmäktiges verksamhetsmål och bedriva verksamheten resurseffektivt ska identifieras.

Identifiera **oönskade händelser**. De oönskade händelser som kan uppstå om processen inte fungerar.

Värdering av oönskade händelser – **sannolikhet och konsekvens**. För de oönskade händelser som identifieras görs en sannolikhets- och konsekvensbedömning. I analysen bedöms sannolikheten för att oönskade händelser kan inträffa och vilka konsekvenser de skulle kunna få.

Internkontrollplan

I internkontrollplanen planeras och dokumenteras vilka systematiska kontroller som ska genomföras. Syftet är att ge styrelsen underlag för att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig.

Av den färdiga internkontrollplanen ska följande framgå (minimumkrav):

- Mål
- Processer
- Metoder för systematiska kontroller
- Kontrollansvarig

Uppföljning av intern kontroll

Bolagets arbete med den interna kontrollen följs upp systematiskt. Eventuella avvikelser ska alltid rapporteras till närmaste chef. VD ska snarast möjligt rapportera väsentliga avvikelser till styrelse. Vid väsentliga avvikelser ska åtgärder vidtas.

I verksamhetsberättelsen ska bolaget följa upp internkontrollplanen. Bolaget ska bedöma huruvida den interna kontrollen under året varit tillräcklig, delvis tillräcklig eller otillräcklig. Grunden för bolagets bedömning ska dokumenteras. I uppföljningen av internkontrollplanen ska varje genomförd kontroll dokumenteras och eventuella avvikelser analyseras. Vid avvikelser ska åtgärdsförslag dokumenteras.

Rapportering av internkontrollplanen i ILS-webb enligt särskild instruktion och manual.